

بررسی مسائل مدیریت دولتی ایران

The Investigation of Public Administration Issues of Iran

كارشناسي ارشد رشته مديريت دولتي

دکتر سید محمد مقیمی استاد دانشگاه تهران

هدف کلی درس:

این درس با هدف آشنا سازی دانشجویان رشته مدیریت دولتی در مقطع کارشناسی ارشد با روشهای تحلیل مسائل در قالب روشهای علمی و همچنین افزایش قدرت تجزیه و تحلیل و درک مسائل مدیریت دولتی ایران با توجه به پشتوانههای نظری در حوزه مدیریت دولتی طراحی گردیده است تا بتوان با برقراری ارتباط بین مسائل واقعی نظام مدیریت دولتی ایران و تئوریهای مدیریت دولتی در یک فضای آموزشی، ضمن ریشهیابی مسائل و ارائه راهکارهای علمی، امکان آزمون نظریات در عمل را فراهم نمود.

اهداف رفتاری:

انتظار میرود که دانشجویان با مسائل مختلف مدیریت دولتی در ایران که ذیلاً به آنها اشاره میگردد، آشنا گردیده و مهارتهای لازم را در ریشهیابی و ارائه راهکارهای علمی برای حل این مسائل با عنایت به تئوریهای مدیریت دولتی بدست آورند:

- ۱. آشنایی با روشهای تحلیل مسائل مدیریت دولتی و فرایند حل این مسائل.
- ۲. آشنایی با ابعاد مدیریت دولتی و رویکردهای مختلف در حوزه بررسی مسائل مدیریت دولتی با تأکید بر رویکردهای مدیریتی، سیاسی و حقوقی.
- ۳. تجزیه و تحلیل سندچشمانداز ایران ۱۴۰۴ و آسیب شناسی برنامههای میان مدت (پنجساله اول و دوم و...)،
 نظام بودجهریزی دولتی (برنامههای سالیانه) و همراستایی برنامههای کوتاه مدت و میان مدت با چشمانداز.
- ۴. نقد و بررسی ساختار نظام برنامهریزی در ایران (انحلال سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ادغام شوراهای عالی برنامه ریزی و...) با توجه به دیدگاههای موافقین و مخالفین .
- ۵. بررسی سیاستها و ویژگیهای برنامه در حال تدوین پنجم تو سعه اقتصادی و اجتماعی جمهوری اسلامی ایران
 - ۶. ویژگیهای نظام مدیریت دولتی نوین و ارزیابی این ویژگیها در بستر نظام اداری ایران.
- ۷. بررسی مسائل مربوط به نظام مالیاتی کشور با عنایت به مباحث مربوط به مالیات بر ارزش افزوده و تأثیر آن
 بر بخشهای مختلف اقتصادی کشور.

- ۸. عدالت اجتماعی و مدیریت دولتی : جستاری در نظام یارانهها، فقرزدایی و توزیع عادلانه با عنایت به لایحـه
 هدفمند کردن یارانه ها .
- ۹. بررسی اهداف و ارکان طرح سهام عدالت و چالشهای پیش رو ، با توجه به نظریات موافقین و مخالفین طرح.
- ۱۰. تجزیه و تحلیل سیاستهای اشتغالزایی و بهرهوری نیروی انسانی در ایران با توجه به تجربیات سایر کشـورها و رویکرد مقایسه ای (کشورهای خاورمیانه).
- ۱۱. نقد و بررسی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با توجه به سیاستهای ابلاغی اخیرمقام معظم دهبری و ارزیابی پیامدهای ناشی از اجرایی شدن اصل فوقالذکر.
 - ۱۲. بررسی الزامات توسعه ای و ساختار نهادی حکومت در راستای نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت.
- ۱۳. تجزیه و تحلیل توسعه صادرات غیرنفتی در راستای استراتژی اقتصاد بدون نفت و تحلیل وضعیت ایـران بـا عنایت به برنامههای اول تا چهارم توسعه در ایران.
 - ۱۴. تجزیه و تحلیل مسائل نظام مدیریت منابع انسانی کشور با توجه به قانون مدیریت خدمات کشوری.
 - ۱۵. آسیب شناسی نظام شایستگی و بررسی شرایط تحقق شایسته سالاری در مدیریت دولتی ایران.
- ۱۶. تجزیه و تحلیل ساختار مدیریت دولتی در ایران و توسعه حکومتهای محلی با عنایت به سیاست تمرکز زدایی در کشور.
- ۱۷. عناصر و ویژگیهای حکومتداری خوب (Good Governance) و ارزیابی وضعیت مدیریت دولتی در ایـران با توجه به مولفه های حکمرانی خوب.
- ۱۸. نقد و بررسی جنبه های مدیریتی حاکم بر رویکرد جهانیسازی و سازمان تجارت جهانی (WTO) و چالشهای پیش روی ایران در فرآیند جهانی شدن.
- ۱۹. آشنایی با انواع بحران ها در حوزههای مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و طبیعی و نقد و بررسی کار آمدی مدیریت بحران در ایران.
 - ۲۰. اصلاح الگوی مصرف پیش نیاز توسعه پایدار: چالشها و راهکارهای اجرایی اصلاح الگوی مصرف در ایران.
 - ۲۱. تجزیه و تحلیل مسائل مربوط به فساد اداری و مالی در حوزههای مختلف نظام مدیریت دولتی ایران.
 - ۲۲. نقد و بررسی نظام بازرسی و نظارت و جایگاه سیستمهای کنترلی در ایران.
 - ۲۳. تجزیه و تحلیل نظام قانونگذاری و مسائل و مشکلات مربوط به فرآیند سیاستگذاری در ایران.
 - ۲۴. نقد و بررسی تاثیر نهادهای سیاسی بر تحول نظام اداری در نظام مدیریت دولتی ایران.
- ۲۵. تجزیه و تحلیل سیر تطور نظام اداری ایران و تغییر و تحولات ساختاری آن در قبل و بعد از انقلاب و بررسی موضوعات ساختاری نظام اداری ایران.
- ۲۶. کوچک سازی دولت : نقدی بر سیاستهای کوچک سازی دولت در ایران در راستای واگذاری تصدی های دولتی و ارتقای حاکمیت.
 - ۲۷. نقد و بررسی نظام فرهنگی و علمی در ایران و تأثیرات آن بر کارایی نظام اداری .
 - ۲۸. الزامات مدیریتی دولت الکترونیک (E-Government) و ارزیابی وضعیت آن در ایران.
- ۲۹. بررسی موانع کار آفرینی و فرصتها و تهدیدات فضای کسب و کار در ایران با تاکید بر نقش مدیریت دولتی.
- ۳۰. نقد و بررسی علل ناکار آمدی نظام اداری کشور : آشنایی با ساختار و تشکیلات دولت و تجزیه و تحلیل هفت برنامه تحول اداری جمهوری اسلامی ایران.

تكاليف

۱. در هر جلسه یکی از مسائل مدیریت دولتی ایران با محوریت مقالات معرفی شده مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
 دانشجویان بایستی ضمن مطالعه مقالات مذکور، نقطه نظرات و دیدگاههای علمی خود را به استناد تئوری های مرتبط،
 مطرح نموده و با آمادگی کامل در مباحثات کلاسی مشارکت فعالانه داشته باشند.

۲. دانشجویان موظفند با تشکیل گروههای دو نفره یکی از محورهای سی گانه در بخش اهداف رفتاری را به عنوان موضوع کنفرانس علمی خود انتخاب نمایند. گروهها بایستی ضمن مطالعه مباحث تئوریک موضوع مورد نظر، با استفاده از تحلیل صاحبنظران و دیدگاههای موافقین و مخالفین به تجزیه و تحلیل آن پرداخته و ضمن ریشهیابی مسائل و مشکلات مرتبط با موضوع انتخابی ، راهکارهای علمی خود را مستند نموده و مجموعه مباحث گروهی را در قالب اسلاید تنظیم و به مدت ۳۰ دقیقه در کلاس ارائه نمایند. سپس با مشارکت اعضای کلاس به نقد و بررسی و نهایتاً جمعبندی موضوع بپردازند. هر گروه موظف است چکیده ای از گزارش خود را در قالب ده صفحه تنظیم نموده وقبل از ارائه کنفرانس ، در کلاس توزیع نماید.

۳. هر گروه موظف است با انتخاب یکی از کتب منتشره در حوزه مسائل مدیریت دولتی ایران، مطابق با قواعد علمی به نقد و بررسی آن بپردازد. تهیه چکیدهٔ ده صفحهای تایپ شده و ارائه آن به مدت ۲۰ دقیقه در کلاس الزامی است.

نحوه ارزیابی

- ۱. انجام مطالعات در قالب گروه انتخابی و ارائه نتایج مطالعات در کلاس (۳ نمره)
 - ۲. مشارکت فعالانه در مباحث مطروحه در کلاس (Δ نمره)
 - تقد و بررسی کتاب (۲ نمره)
 - ۴. آزمون پایانترم (۱۰ نمره)

م*نابع درسی*

- ۱. جزوه تکثیر شده شامل: مقالات علمی و مقالات کوتاه تحلیلی مـر تبط بـا موضـوعات بیـان شـده در قسـمت اهداف رفتاری.
- ۲. فصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و۷ و ۸ کتاب : مقیمی ، سید محمد (۱۳۸۵) ، مباحث ویژه مدیریت دولتی، تهران : انتشارات سمت.